

Супроць недысцыплінаванасьці і разгільдзяйства!

Чаму на фабрыцы „Везувій“ губляюцца лепшыя комсамольцы, а з 450 чалавек моладзі ўцягнута ў комсамол толькі 200?

Комсамольцы менскіх ячэек МББ чыгункі і шкляной гуты нядбайна адносяцца да абавязкаў, нават „спэ-кульуюць“, а бюро ячэек зьвяртае ноль увагі на гэтыя зьявішчы.

„Аканіям Аканіевічам“ ня месца ў комсамоле!

Надзвычайная складанасьць перажываемага намі пэрыоду пролетарскай рэвалюцыі—небясьпэка вайны, раскольніцкая праца троцкіскай опозіцыі, якая разьвязвае рукі сіле контр-рэвалюцыі—больш чым калі ставіць перад комсамолам задачу ўзмацнення ўсёй сваёй працы на тэмпі, палепшэньня не па якасьці і самай рашучай барацьбы з недысцыплінаванасьцю.

Такія моманты, калі з-за сьпячкі, непаваротлівасьці, разгільдзяйства самаго бюро ячэйкі, актыўнасьць рэбят маніроўваецца па шляху непавадзеньня сходаў, недысцыплінаванасьці на вытворчасьці, спэкуляцыі, уплаты сьлябоўскімі ўзносамі за аліменты і, урэшце, выхаду з комсамолу,—павінны быць агнём выпечаны з нашых шэрагаў.

Абломавых, гогольскіх „Іван Іванавічаў“ і „Аканій Аканіевічаў“ не павінна быць сярод комсамольцаў—Ленінцаў.

Хіба гэта дапусьцімае зьявішча, што на фабрыцы „Везувій“ з прычыны непраўільнай разгрузкі комсамалец на пляццў уносьмі ў працягу году і адзіноў ад комсамольскай працы.

Мы яшчэ раз нажам, што кожная ячэйка павінна так пабудавана сваю працу, стварыць такія абставіны, якія-б накіроўвалі, штурхалі актыўнасьць комсамольцаў па руслу ўдому ў рэальна-прамысловасьць, барацьбы з бюракратызмам, удому сольскай гаспадаркі, Ленінскай вучобы.

Трэба памятаць, што самадзейнасьць, творчасьць комсамольца, яго штодзённая думка, клопаты аб палепшэньні працы ячэйкі, аб уцягненьні моладзі ў гаспадарчую і культурную працу азначаюць, галоўным чынам, ад таго, наколькі садзейнічаюць яму ў гэтым унутраныя ўмовы ячэйкавай працы.

Трэба памятаць, што ня толькі ад асабовых якасьцяў таварыша а і ад кіраўніцтва ячэйкі, ад ствараемых гэтым кіраўніцтвам абставін залежыць тое, ці зможам мы з комсамольцаў і моладзі падрыхтаваць людзей, думкі і праца якіх адпавядалі-б агульнаму, нахувала шпарнаму, тэмпі бегучага пэрыоду гісторыі.

Вось тое, што нам патрэбна і за што мы павінны змагацца. Вось тое, што будзе рабіць масьляховай нашу барацьбу з недысцыплінаванасьцю, барацьбу за ўцягненьне самых шырокіх мас моладзі ў сацыялістычнае будаўніцтва.

Разьвінцілася гайка!

(Нопыль, Меншчына).

За апошнія часы ў нашай арганізацыі значна пазніўся ўзровень. Разам з ёй і запіскаў пачаўся да працы. Комсамольская „гайка“ разьвінцілася на ўсёх адносінах. Комсамольцы не знаходзяць сходы ячэек, секаторыя і іх пачынаюць п’яццаваць і гуляць у карты.

Былі выпадкі, калі комсамольцы во пляццў сьлябоўскіх уносаў на 7-8 месяцаў і ячэйкі на прымазі вікіх мер.

У сьлябоўскай ячэйцы ўпаўняваецца па абшэру сьлябоўскіх уносаў Шырыч, з прычыны аліменту растрэціў усе грошы.

А што зрабіла ячэйка? Нчога. Быў скі-кань на 6 гадзін вечару аб’яднаньне сходаў ячэек БСМ і аўдыі БСМ(Б). На сходах замяс 45 комсамольцаў прышлі зарэгістравацца 15, частка якіх потым уцікла ў нардох на сьпэтак.

Сорамна так рабіць, комсамольцы, асабліва ў той час, калі становіцца нашай краіны патрабуе асаблівай агульна-важэньня шэрагаў, асабліва ўзмацненьня дысцыпліны, павышэньня якасьці працы.

Райком, зьвярніў увагу на гэты бок Цімашок Раніца.

Аб персіках, нагрузцы і абломаўшчыне.

(Менск, Кастрычніавы раён).

Зараз, калі ў Менскай комсамольскай арганізацыі пачаўся барацьба за дысцыплінаванасьць, а тачу выказаць на старонках газэты аб хворых зьявішчах у арганізацыі, аб іх характары і барацьбе з імі.

Восьмем колектыву цягі МББ чыгункі.

У летні час, на працягу трох месяцаў, ня толькі не вялася масавая праца, але і сходы не праводзіліся. Гэта тлумачыцца тым, што комсамалец праводзіў свой час, што рабіў. А часам комсамалец хуліганізі, сходаў не наведваў. А калі запыталіся, чаму, адказваў:

— Туды-сюды сьлязіў!

У часе падпуску комсамольцы з чыгункі займаліся пават спэкуляцыяй. Купіў у Крым, на Украіну, купляючы персікі, абрыкосы і прадуюць. Аднаго комсамольца а запытаў:

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

дае комсамалец праводзіў свой час, што рабіў. А часам комсамалец хуліганізі, сходаў не наведваў. А калі запыталіся, чаму, адказваў:

— Туды-сюды сьлязіў!

У часе падпуску комсамольцы з чыгункі займаліся пават спэкуляцыяй. Купіў у Крым, на Украіну, купляючы персікі, абрыкосы і прадуюць. Аднаго комсамольца а запытаў:

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— Як правіў свой адначынш?

— А так сабе, падрабіў рублёў 40.

— Як гэта?—А так, сьлязіў у Хар-сон, браў фруты і прадонаў.

Выпадаў такіх сьлябоў чыгункі мо-ладзі шмат. (Хлапцы маюць дармовы бі-лет для праезду). А комсамольскай ячэй-ка не прыдае гэтым выпадкам асаблівай увагі.

Замест нагрузкі—ходзіць з... са-банам.

У ячэйцы цягі напца комсамалец, які ня хоча браць ніякай нагрузкі. Яго ачытаюць адна:

— Занят!

А на самой справе ў вольны час, (у яго часу мільчы шмат) бярэ на выроўку сьлябоў (мільчыя пароды) і на вуліцы Савецкай маленькім крокам расказвае то ўперад, то ўзад. Ячэйка аб гэтых фактах ведае, але нічога пакуе што ня робіць.

«Навошта мне ячэйка?»

На шкляной гуце быў такі выпа-дак. Скарацілі рабочых, у тым ліку і комсамолку Самоўіч. Яна хутка спыніла наведваньне сходаў ячэйкі, кінула дур-чаную працу. Калі запыталіся: Чаму не наведваеш?—адказала:

— Навошта мне ячэйка, калі яна ня хоча даць мне працу?

Баіцца... палянаў.

Комсамалец Урбановіч ніякага ўдэ-лу ў працы ячэйкі ня прымаў. Калі яго запыталі аб прычынах, ён сказаў:

— Я не хачу ўмешвацца ні ў якую працу ячэйкі таму, што прыдуць палкі, дык на сьпіне выражуць «выбавды».

Ня гледзячы на растлумачэньне, ён застаўся пры сваёй думцы, а потым адаў комсамольскі білет.

Далей, калі комсамолку Карась зьні-зі з п'юнерскай працы за дрэннае адно-сіны, яна ў ячэйцы ўтварыла фракцыю. якая ставіла сваёй мэтай агітаваць даў-чача за выхад з Комсамолу. Бюро ячэйкі дэдаваліся аб гэтым, выявілася яе на пасяджэньне, але яна стала лаяць бюро.

Вось некалькі фактаў характэрнага зьмэсту. Іх у нас шмат і ячэйкі не вядуць належаў барацьбы з імі. Наміж іншым пастаноў, рэвалюцый, гутараў па гэтых пытаннях хоць адбавляў. Мне здаецца, што вакоў кожнага хлорага вы-падку трэба ў ячэйцы ствараць агульна-масавы погляд, каб яго другія не пера-імаў. У нас увайшло ў прывычку—ска-ратар даваўся, ну, а калі запытаў, дык што робіш.

Такога погляду не павінна быць. Ма-савымі мерапрыемствамі трэба вёсці барацьбу з такімі выпадкамі, якія маюць месца ў нашай арганізацыі.

М. Н.

М. Н.

М. Н.

М. Н.

М. Н.

М. Н.

М. Н.

Адкуль узяліся асобныя „шляхі-дарожні“?

(Нова-Беліца, фабрыка „Везу-вий“).

Асобная частка моладзі фабрыкі, якая ўдзельнічае ў наш саюз,—гэта сыры ч-лапечы матар’ал, які трэба апрацаваць. 18-цігадовы хлапец, падаючы звану ў ячэйку, чакае ад арганізацыі, каб лад ўзброіла яго вопытам і ведамі, павяла іму месца ў жыцці. І калі арганізацыя першыя-ж крокі ўцягне яго ў саюз, мае абавязаньне ўсіх палітычных пачы-наў, у канкрэтную барацьбу з бюракратызмам, безгаспадарнасьцю, за рэальна-прамысловасьцю, калі яна пачынае чыць аму самадзейнасьць, удзяць на ўсёх галінах грамадзянска-жыццёвай і дзяржа-ўна-прадмысловасці ў жыццёвым адука-цыянальным—ён вырастае камуністам. Калі-ж „судушны“ аму для прымацця і пачы-наў будзе „нагрукну“, мы равам з тым са-дзім адчуць аму, што ён алішні ў саюзе, што ён „29 коза ў каласышчы“—ён адыйдзе ад нас і будзе шукаць свай-асобнага ад арганізацыі „шляхі-дарожні“.

Восьмем да прыкладу Мэўнага Са-рому. Ён комсамалец з 24 году, працуе на фабрыцы. Быў ён прыкладным дзея-мольцам, скончыў політшколу першай ступені, добра разьбіраўся ў п’юнерскай вытворчасьці, грамадства і комсамоль-скага жыцця, несе нагрукну цэх-аргані-затара і быў выбран бюро пачаўша ячэй-кі. Але потым яго „растрэцілі“, ён ад-шоў ад працы. Расчараваны ў комсамол, не пляццў сьлябоўскіх уносаў у прыяты ўсяго 1927 году. Чаму? Гэтага пачынае ячэйка і колектыв сабе ля ставіць.

Якія прычыны адыходу?

Гэтага ачытаюць комсамалец. На першых, хлапца хрэсна жалосі ў сьля-Мачына не жадала, каб ён быў комса-мольцам. Дрэннае хатняе ўстаноўшча аб-чыналася на працы. Комсамольцы на та-кі не дапамагалі аму таварыскай пара-дай, альбо хоць таварысцкім сьпэкуля-цыям, але павяч сьлязіліся. Ён пачаў м

Чым бываюць хлапцы на заводзе. Бачылі на прыважы ю жэстур. Атрыма-ваючы 55 рублёў пенсіі, ён ня меў ча-чымасці пляццў за кватэру, ня м „завесці канца ў канцы“ бо пры-жыць „на шырокую ногу“. Нарэшце, яно зьявіўся дамоў. Пасябраваў з бео-партыйнымі хлапцамі. Паскаў не аскура-сію ў мастацка Зынак і нап’яўся тым „сартка-градуснай“. Прыехаўшы, пачаў Жэўнаў у бойках моцна паразі бео-партыйнаму хлапцуку руці. Фабкоў ачыт-чы комсамольца з саюзу. Ячэйка стала пытаньне аб яго выключэньні, не пача-пап’яўшыся даведацца аб прычынах тако-го разьвіцця пераходу.

Вось і другі хлапец Дрыноўскі Васіль. —Падзін з лепшых комсамольцаў нашай фабрыкі. Ён даўно ўступіў у Ком-самол, на кожнай вытворнай парадзе на-своўваў прапановы аб сьпэкуляцыі, „аб майстэр“, на ячэйцы—аб барацьбе з хуліганствам, аб перавыборах дрэннага скартара і г. д. і калі ён бачыць, што яго прапановы, хай неправадзіліся ў про-цэсе масавага абгавараньня, дык праві-тычны выпік, ён яшчэ з большай ува-расьцю бярэцца за працу. Але тут сьля-дзі ў нас адно ало: арганізацыя ня можа не шукаць такіх хлапцоў і ня можа іх то-маць у сваіх руках.

Дрыноўскі Васіль працуе ў па-ці наладчыка, зарабляе да 90 рублёў у месяц. Жыве ён адзін. Ведаць у яго жон-ці падаход—яна можа вёсці ён адука-цыянальна жыццё. Абвешваюць яго бео-партыйны хлапцы, прапануюць ахвочы-піўную. Хутка піў стаў прычы-А потым і адыход ад працы, дзеку-таму, што сваясасова не нап’яўся та-гата пахвэньня.

Юнацкая праца і опозіцыя.

Спэкуляцыя опозіцыі.

Опозіцыя ў сьлябоўскай працы супроць партыі і комсамолу пачынае моцна спэ-куляваць па пытаньні юнацкай працы. Опозіцыя ўзрушвае па тэмы ІКК, але і па ўсём комсамолу, які налічвае да 700 тысяч рабачой моладзі, дзякуючы абшэнаваньню ў тым, што ЦК ня мог адстаць заканаў аб працы і адукацыі моладзі, вызначаных пры Ле-ніне.

Опозіцыя абшэнаваць комсамол у слабой абароне сацыялістычнай пазіцыі рабачой мо-ладзі. Тым самым яна абшэнаваць і рабачую моладзь.

Опозіцыя кажа „аб адукацыі адпору бюракратызму і опозіцыі на боку комса-молу“. Пры гэтым яна не па ўвазе гісторыі і фаб-ічна-заводнай арганізацыі, але абшэна-ваць, што рабачая моладзь у іх складала на ўсёх асноўных пачынах яе менавіта 70 проц. агульнага ліку членаў саюзу.

Выходзіць, што рабачая моладзь не веда-вае свайх інтарэсаў. Ён кружыць што-сь у опозіцыянаў атрымаваць.

Хто гэтым пачынае? Ласейне на іх ба-чы пачынаюць становіцца рабачай моладзі?

Ці зьнімаецца зарплата?

Па самой справе, зарплата рабачых па-дроткаў у 1924 годзе складала—16 р. 77 кап., у 1925 г.—19 р. 17 к., у 19

Як хто адзначыў Кастрычнік.

Конкурс „Чырвонай Зьмены“ і кастрычнікавай камісіі.

Мала-стахаўскія комсамольцы 45 дзён рыхтаваліся да свята. — У кожным мерапрыемстве ячэйкі прымалі актыўны ўдзел пачынаючы ад дзяцей і жанчыны. — Такой урачыстасці, якую наладзілі комсамольцы ў дні Кастрычніка, маластахаўцы ніколі ня бачылі.

Уся вёска святкавала вялікі Кастрычнік № 6 Мала-Стахаўская ячэйка ЛКСМБ, Барысаўскі раён.

45 „гарачых“ дзён.

За паўтара месіцы падрыхтоўкі да Кастрычнікавай камісіі, наша комсамольская ячэйка прапрацавала наступнае:

Спачатку па бюро, а потым і па агульным сходзе ячэйкі мы абгаворылі характар святкавання дзесяцігоддзя Кастрычніка і якія патрэбныя змяшчальны ўмовы для яго паспешнага правядзення.

У межах дзесяцігоддзя ўдзелу ячэйкі ў гаспадарчым будаўніцтве вёскі ў сувязі з святкаваннем дзесяцігоддзя Кастрычнікавай рэвалюцыі, ячэйка вызначыла трохгадовы план працы ў гэтай галіне, які быў абгаворан на агульным сходзе моладзі і сялян вёскі. Для большага спарыстання вопыту гаспадарчага будаўніцтва, які ёсць у комсамольцаў, ячэйка па сваіх агульных сходах прапрацавала з „Чырвонай Зьмены“ матэрыялы аб працы Задушскай ячэйкі. На гэтых сходах прысутнічала амаль уся вясковая моладзь і шмат дарослых сялян.

Колектыў на балюце.

Каб дапамагчы вясковому незалежнаму танарысту, ячэйка сумесна з беспартыйнай моладдзю правяла на балюце суботнік, выкапавшы там канава. На плошчу заробленых грошай купілі для таварыства рыдзункі, а другую палову ўкладзі ў асноўны капітал таварыства.

Гэтак сама быў праведзены суботнік і ў вёсцы на карысць беспартыйных.

За тыдзень да святкавання правялі вечар сялянскай моладзі з дэкламацыяй гісторыі Кастрычнікавай рэвалюцыі. Такі-ж сход быў праведзены і ў дарослых сялянах. Падрыхтавалі сямейны вечар, са святковым поладнем, на сродкі, якія сабралі шляхам падпісання ліста. Выпусцілі масовую і святковую газету.

Яшчэ за тры дні да свята пачалі ўпрыгожваць вуліцу вёскі, хаты, клуб і школы. Гэту працу выконвалі комсамольцы, піонеры, а таксама і частка беспартыйнай моладзі, дапамагалі нават і шчыльны дзядзёкі. У выніку ўжо ў суботу вечары можна было бачыць на канцох вёскі дзве аркі, упрыгожаныя вясельным, ропаскальным паперай і гаручымі навазёра чырвонымі зоркамі. Амаль уся вуліца вёскі была ўсяля.

вава напярэкі гірляндам і вясельным, пераплеценым чырвонай паперай. На кожнай хатце вісеў чырвоны сцяг з літарамі БССР, а ў сярэдзіне кожнай хаты з кута ў кут былі нацягнуты піткі з навізавымі на іх папярочнымі сцяжкамі. У многіх хатах сядзелі ўвешаныя плякаты.

тэмі і партрэтамі правадзіроў. Клуб і школу таксама ўпрыгожвалі.

Многія хлопцы і дзяўчаты пашылі і святку новую вопратку. Увесь вечар усе мерапрыемствы на падрыхтоўцы прымаў актыўны ўдзел моладзь і дарослае сялянства. Ячэйка ў камісію па падрыхтоўцы ўдзельнічала шмат пачынаючы сялян, якія старанна выконвалі даручаныя ім заданні. Напрыклад, адзін стары дзядзёка зрабіў зорку, цёткі дапамагалі дзяўчатам пласціць гірлянды, маладзёжныя хлопцы будавалі аркі і інш.

Ніколі нябачная ўрачыстасць. Вечарні выхад пачынаў салодка па страці вясковых хат, хаваючы ў сябе хвалісты развіццё чырвоных сцяжак. Цішыню падчырку прарэзалі толькі гудзі вясельнага дзятвары, якія ішла на піонерскі збор.

7 гадзін. На канцох вёскі загараюцца чырвоныя зоркі. Гэта было сымпалам — для „пераходу“ вёскі на святковую становішча.

У выхадзе ўся моладзь і большасць палова дарослых сялян вёскі, на чале з комсамольскай ячэйкай і піонерскай ат-

радам, пайшлі ў суботнюю вёску Бытча за 3 вярсты, каб сумесна ўсім сельсавтам адзначыць дзесяцігоддзя, падагульняючы свае сілы перад масовай уладай, перадаць праўду і шчырую падзяку кіраўніку рэвалюцыі і будаўніцтва новага жыцця — Комуністычнай партыі.

Надзвычайны вечар. Тая-ж самая святковая краса вёскі абнавілася ішчэ чырвонымі асветленымі літарамі на шыльдах клубу.

„Уся моладзь і дарослыя вёскі, налі ляска зайдзеца на шмільну чыю“. Праз кароткі час клуб быў перапоўнены насельніцтвам вёскі, сярод якіх і госьці, раней запрашаныя ячэйкай.

Сакратар комсамольскай ячэйкі, вясковая дзяўчына, абвясціў вечар адкрытым, атрымаўшы ў адказ дружны сьпеў беларускай марсельсы. Праграма вечару была такога зместу: урачыстая частка, невялікі дэклад аб гаспадарчых дасягненнях за 10 год, дэманстрацыя асобных фактаў з дасягненняў пры дапамозе чароўнага ліхтара, святковая вясчэра, увесцільная частка з музычнай, на працягу двух апошніх частак — лётарэя на марсельскія бяспрытульныя.

Скончыўшы з вясельнай урачыстасцю дзве першыя часткі вечару, усе прысутныя размясціліся за сталамі, на якіх была падрыхтавана закуска і на бутэльцы „на брата“ піва. У радзёцы і вясельні было выкажана многа тостаў на карысць развіцця нашай рэспублікі.

З вясельскай выхадкай у пачатку Янка, які ажыццяўляў таварыш: браткі, за дзёнь напойкі выйграў цэлую клячку жыта, падарыўшы да Андрэя паса невялічкую кніжачку, на якой вясельнікі літарамі напісана: „Што трэба ведаць, каб многа жыта нажыць“.

На вечар прыйшла і піонерская вясчэра паводар атруду тав. Ліда і апавясціла нас вясельнай радзёцы аб тым, што і ў дзіцячым вечару прашоў вольні добра, дзёнь дружна гулялі, пасля ячэйцы частавалі дзёнь аблыкамі і цукеркамі.

Вечар зацэпавіўся да 3 гадзін. Калі ўжо выхадзілі на вуліцу ў клуб на вуліцу, нехта ўнёс прапанову — заўтра арганізаваным парадкам пайсці ў Барысаў на дэманстрацыю. Т. Качан.

Чакаем судовага працэсу!

Умовы, якія штурхнулі Казлоўскую на самазабойства, існуюць яшчэ і ў некаторых іншых прадпрыемствах. Комсамольскія ячэйкі павінны зарганізаваць усе захады да знішчэння гэтых умоў.

Прокуратура расьсьледуе справу,

тан заяўляе Нармюст і генэральны прокурор т. Сягалі.

Няжэе ўражаньне вастаеца пасля чытання ў „Чырвонай Зьмене“ матэрыялу аб самазабойстве тав. Казлоўскай.

Здавалася-б, што цяжкія ўмовы, у якіх ажыццяўляў Казлоўская, павінны былі выклікаць спачатку і падтрыманьне не ахвотных, у першую чаргу комсамольцаў. Але-ж не! Спатыкаючы да сябе адны пачуццёвыя пачуццёвыя адносіны, забітай, затраўленай Казлоўскай атруцілася.

Мала таго, што давалі комсамольцу да самазабойства. Судзілі на запыт „Хто вінаваты“, ня было нават прынята належащих захады да аказання ёй дапамогі з боку тых, ад каго гэта залежала.

Дарэмна білася таварышка атруцітайся комсамолька, якая хацела не адраўтаваць, яна наткнулася на бяздушныя адносіны, ачужыныя формалізм. Казлоўская так і памёрла, нявыратаваная ўрачом.

Гэтая справа павінна зацэпваць усе нашы грамадзянства і ў першую чаргу комсамольскія арганізацыі. З сьвайго боку прокуратура рэспублікі таксама зацэпавалася гэтым фактам і ўзялася за яго расьсьледваньне.

Агульнымі сіламі мы вывернем тых, хто вінават у самазабойстве Казлоўскай і прымуся іх трымаць адна за адной ўчынак перад пролетарскім судом.

Што нажа моладзь вёскі.

Слова маладога селяніна, Заслаўскага раёну, тав. Траецкага.

Прачытаўшы старонку аб самазабойстве Казлоўскай, нашы вясковыя хлопцы не апаходзілі слоў, каб выказаць сваё абурэньне таму бюракратызму, хуліганству і распушчэньню, што пануе на шмільным заводзе „Комінтэрн“.

З цяжкасцю верыцца, каб ня было ніводнай свабоды пляжы на заводзе і фонне. І адміністрацыя, і майстры, і вясельныя моладзь, і дактары, які-бы агалярышны між сабой, робяць усе адну справу — тончуну ў гравь жыццё маладзёй сіраты — комсамолькі і даводзіць яе да самазабойства.

Калі-ж апошніне здарылася, сваімі надобнымі і казённымі адносінамі яны аказваюць ёй ніякай дапамогі і, як можна браздуць з артыкулу „Хто вінаваты“, нават задаволены не сьмерцю.

Затое з якім задавальненьнем чытаю вышмечаныя ў апошніх нумарох газет артыкулы т. т. Калініна і Ільіна. Прыводзяць, што адказныя савецкія і партыйныя праўднікі ўзяліся за расьсьледваньне гэтай кашмарнай справы і не робяць бяз кары тых, хто штурхнуў Казлоўскую прымаць атруту.

У чым санрэт самазабойства.

Слова вучня МШВ, тав. Бялькевіча.

Той, хто лічыць, што завод „Комінтэрн“ адным з БССР, дзе маглі мець месца зьдэкі над зважымі дэўчатамі і ўмовы, якія прыялі тав. Казлоўскую да самазабойства, — той глыбока памылковы.

Трэба прама сказаць, што на некаторых нашых прадпрыемствах яшчэ ня выжыты канчаткова погляд: „Курцы ня ідуць, баба не чалавек“. Горні ўсяго тое, што готы погляд існуе ня толькі ў старых майстраў, якіх нарадзілі аб даравольных часок, але і сярод некаторых моладзых рабочых.

Не сакрат, што цяжка дасяда кваліфікацыя дзяўчыны, наступіўшы на завод. Ёй прыходзіцца ня толькі перамагчы „прамудрасьць“ вытворчасці, але і пагардзіць, негаварыць адносіны з боку публічнай часткі рабочых.

Наступна пагардзіць і бяздушныя адносіны да моладзых работніц знішча-

юцца, ўступаючы сваё месца таварыскаму абыходжанню. Але готы проці праходзіць павольна і не без ахвар, аб чым і сьведчыць самазабойства Казлоўскай.

Мы не гарантуем ад таго, што выйдае з Казлоўскай будзе апошнім. Рокі чаму неабходна наладзіць пазаваленыя проці над нывайшымі сьмерці комсамолькі, каб падпарадкаваць падобныя ўчыны ў далейшым.

Міжнародная канфэрэнцыя замежных дэлегатаў рабочае моладзі.

16-га лістапада ў Маскве пачынаецца міжнародная канфэрэнцыя замежных дэлегатаў рабочае моладзі, якія прывялі ў СССР на святкаваньне Кастрычніка.

На канфэрэнцыі ўдзельнічала 60 дэлегатаў. Бурнымі вопысамі спаткалі дэлегаты генэральнага сакратара УсёЛКСМБ т. Чапліна, які зрабіў дэклад аб эканамічных, палітычных і культурных дасягненнях СССР.

З дэкладам аб вяснянай небяспечнасьці і вядучым рабочае моладзі выступіў ангельскі дэлегат Клінінскі.

„Мы пойдзем“, — сказаў ён, — разам з расійскімі таварышамі, якія паказалі нам прыклад, як трэба знацца“.

Ад нямецкай дэлегацыі з дэкладам выступіў Дэль, які заявіў, што ў будучай вайне асаўнаю мотаю рабочае моладзі зьяўляецца адзіны фронт рабочых усяго сьвету супроць рэфармісцкіх праўдзіроў і супроць вайны ў СССР.

Прадстаўнікі розных арганізацый моладзі далі братарскую клятву праводзіць актыўную працу на сваёй бацькаўшчыне.

А ў хвіліну вяснянае небяспечнасьці пайсці на абарону першай у сьвеце сацыялістычнай дзяржавы.

„Працоўная моладзь Захаду і Ўсходу“, — гаворыцца ў рэзалюцыі прынятай канфэрэнцыяй, — нападзена адзінай аграмаднаю ролю ў барацьбе супраць вайны.

Моладзь — першая ахвара імпрэзілізму. Яна першая павінна быць у перадавай барацьбоў супроць нападу на СССР.

Прадстаўнікі працоўнай моладзі будучы верныя заветам правадзіроў — Калініна і Ільіна“.

Рэзалюцыя ваявучаюцца вясельнікам супроць імпрэзілістычнай вайны, за абарону Савецкага Саюзу — бацькаўшчыны працоўных усяго сьвету.

Алётін.

Міжнародны агляд

Комунізм пераможа!

Рост уплыву комуністых на рабочыя масы Нямеччыны. — Эстонскі міністр унутраных спраў — матхніцель антысавецкай кампаніі.

Працоўная моладзь усіх краінаў лічыць Савецкі Саюз савабоднай і бацькаўшчынай.

Новыя посьпехі нямецкай кампартыі.

Месіц таму назад мы пісалі аб будучай перамозе комуністычнай партыі Нямеччыны на выбарах у Гамбургу і Бонігсбургу.

Зара-жа ізноў, у такіх буйных гарадох, як Брэмэн і Гэсэ, комуністы маюць значныя посьпехі пры выбарах у гарадзкія самакіраваньні (думы).

Выбары ў Гэсэне далі наступныя вынікі: комуністычная партыя атрымала 41 тысяч галасоў (тады ж на мінулых выбарах толькі 34 тысячы).

Соцыял-дэмакраты атрымалі 157 тысяч, супроць 220 тысяч, якія яны атрымалі на мінулых выбарах.

Лічбы галасоў, якія атрымалі буржуазныя партыі, мы ня будзем прыводзіць.

Досыць сказаць адно, што ўсе партыі Нямеччыны, акрамя комуністычнай, страцілі ў гэтых выбарах лік галасоў.

Гэтак-ж самае становішча маецца і на выбарах у Брэмэне.

Аб чым сьведчаць гэтыя лічбы?

Іны зьяўляюцца паказчыкам таго, што на гледзчы на палічы некаторага эканамічнага ўдзёму гаспадаркі Нямеччыны, „дэмакратычная“ гаспа відавочна хістаецца.

Кіруючыя колы капіталістых з кожным часам траціць свой уплыў на рабочыя масы.

Поспехі комуністых на выбарах бесампёна значна большыя, чым сацыял-дэмакраты.

Асабліва гэта відаць на прыкладзе выбараў у Гэсэне, дзе комуністычная партыя аказалася адной з партый, якія павялічыла колькасць галасоў, у параўнаньні з мінулымі выбарамі.

Да нападу белагвардзёцаў на шанхайскае консульства.

Гэтыя факты напэўна цікавыя. Іны яскрава гавораць і паказваюць той арух усева, які маецца ва ўсёй Нямеччыне.

Рабочая класа Нямеччыны, навучылася добра адрозніваць сваіх сяброў ад ворагаў.

Выхад у цяжкае становішча пролетарыі бачыць толькі ў перамозе комуністых.

З гэтай прычыны працоўныя масы падаюць свае галасы за комуністых, якія зьяўляюцца сапраўдымі барацьбітамі за справу рабочых.

Акрамя таго, вынікі выбараў у Нямеччыне, Польшчы і Чэх-Славачкі даюць адказ тым опіцыямішэрам, якія крычалі аб запяпадзе рабочага руху ў Заходняй Эўропе, аб ві-быта павалічэньні партый сацыял-дэмакрату „за пошт комуністых“.

Таму як гэта зусім наадварот. Уплыў комуністычных партый значна расце, а сацыял-дэмакрату — падае.

„Врот рэвалюцыі“ у капіталістычнай Эўропе рые і рые няспынна і моцна.

Эстонскі ўрад — матхніцель кампаніі супроць СССР.

Адзін расійскі эмігрант, у верасні гэтага году, паведаміў савецкаму лаўна-мопачу прадстаўніцтву ў Эстоніі аб тым, што вібыта падрыхтоўваецца напад на нашага прадстаўніка тав. Патроўскага.

Але гэта паведамленьне аказалася провакацыйным.

Праз месіц, гэты-ж самы эмігрант паведаміў эстонскаму поліцыя, нібыта адзін супрацоўнік савецкага прадстаўніцтва падгаварваў яго арганізаваць напад на нашага поўпрэда.

Атрымаўшы, такім чынам, што нашы прадстаўнікі арганізуюць напад супроць саміх сябе.

Гэтую провакацыю белагвардзёцкаму скарыстаў гэтымі дзямі эстонскі міністр унутраных спраў.

Ін запрасіў да сябе прадстаўнікоў друку і зрабіў паведамленьне аб дзейнасьці расійскай эміграцыі.

У гэтым паведамленьні змяшчаецца абвінавачваньне ў тым, што павалічэная актыўнасьць эмігранцкіх монархічных колаў знаходзіцца ў сувязі з інтрыгамі аднае суседня дзяржавы.

Пад суседняй дзяржавай разумеюцца СССР. Ішымі слоўмі, эстонскі ўрад ачужына абвінавачвае прадстаўнікоў СССР у тым, што яны ра зьявляюць монархічны і белагвардзёцкі рух у Эстоніі.

Але ўсе гэтыя думкі наскрозь хлусьлівыя. Ува ўсёй гэтай бруднай гісторыі нас цікавіць адно — гэта сувязь эстонскага ўраду з белагвардзёцамі.

А гэта сувязь бязумоўна маецца.

Белагвардзёцкі рух у Эстоніі асабліва ўзмацніўся ў сувязі з апошнімі надзеямі опіцыі.

Ад Мікалая Мікалаевіча, нават, атрымаў спецыяльны загад аб тым, што ў сувязі з становішчам у Расіі, якое выклікаеца дзейнасьцю опіцыі, трэба ўзмацніць працу монархічных арганізацый.

Ін можна не сказаць пра тое, што як бачыць „прада“ нашых опіцыяўпраў, вядзе да ажыццяўленьня працы нашых ворагаў.

Цёмныя сілы, якія сталі па-за сьвінаю эстонскага ўраду, бруднымі, хлусьлівымі мэтадамі хочуць замаскаваць сваю ачужыню дзейнасьць.

Але пад паціскам грамадзкае думкі, якая не жадае ўскладненьняў у адносінах да СССР, ўсе ачужыны белагвардзёцаў будуць непаспыховымі.

Пасля сказанага, заява міністра ўнутраных спраў Эстоніі набывае тым больш даўны характар.

Савецкі ўрад за апошнія часы шмат разоў выказаў увагу на спыненне дзейнасьці расійскіх монархістаў.

Зьяўляецца непрамыслом жадаць эстонскага ўраду выступіць з вышэй паванай заявай.

Замест ратунных жер супроць расійскіх эмігрантаў, міністр унутраных спраў падтрымлівае версію провакатара.

Савецкі ўрад заявіў эстонскаму ўраду рашучы пратэст з прычыны ваявы міністра ўнутраных спраў прадстаўнікам друку.

„Так дам, што больш не папросіш!“

Гаспадарчык Мікулянец зьбіў вучня Сагаловіча.

Гэта не адзіночны выпадак.—У сувязі з кампаніяй перазаключэньня дагавораў гаспадарчыкі ўзялі голавы і спадзяюцца абмінуць законы аб працы моладзі.—Мы завастанам на гэтым грамадскую ўвагу.—Мы патрабуем энэргічных захадаў супроць захаванай эксплёатацыі моладзі!

Выпадак з Сагаловічам.

Мікулянец Антона Вікенчычы Мікулянец, саматужнік-шаўца—ніхто на ведае. Ды каму ведаць, калі Антон Вікенчынец тут, у Менску, толькі 2—3 гады жыве? Тут і на словы Мікулянец. Адна папінутая ім жонка, зарав ледзь-ледзь пражываючы на свай мізэрны заробкі хатняй краўчыхі, адна яна добра ведае, і пракаінае Мікулянца.

Жонка туліцца ў халодным пакойчыку дзесяці на «мансарда» двухпавярховага шкідзю—будынку, быццам абмусолага нечымі зубамі, будынку з базальнай колькаснай шкідзю, з паўразбітымі шыбамі...

Цёмны калідор, косыя столы, падскакаючы пад нагамі палатніцы... Тут, у гэтым доме, побач з кватэрай жонкі Мікулянца, у такой размярэн 2х2 жыве і вучыцца рабочы падрастае Сагаловіч. Накой ніколі не апельваецца, у ім няма падвойных вокнаў—і холад скоўвае дыханьне.

Сагаловіч расказвае аб сваім жыцці: бацькі ўжо выветрыліся з яго памяці, яны пакінулі яго зусім малым; усе свая 20 год Сагаловіч скітаўся па свеце ў шукальні працы і каналка хлеба.

І вось ужо 2 гады, як ён стаіць ля шаўцкага вярштату ў майстэрні Мікулянца. Гадзі прабогі ішчыжыметна. Праз зыявалі і пабоі, прах выдзелі і жалюк бы пярэда вышаў на свой жыццёвы шлях. Сагаловіч набывае кваліфікацыю. Але якую цаню бы атрымаў гэта?

Вучань Сагаловіч.

яко, характэрна для сучаснага становішча шмат якіх падрастаючых.

Паглядзеце ў справы групаму саўраікаў прыватных прадпрыемстваў, сирывы, вырашаны за апошнія некалькі год. Вы убачыце тут даскары мазюнас на ступені гаспадарчыкаў на работую моладзі, наступленне, якое выказваецца ў дэсэтках дробляў, нянасных на першы погляд. Гэта прымушае нас пмаат аб чым падумаць.

Яшчэ аб справе Сагаловіча. Аб ёй нішто на ведае камсамольска дэчэка. У групаме наў сказаці:

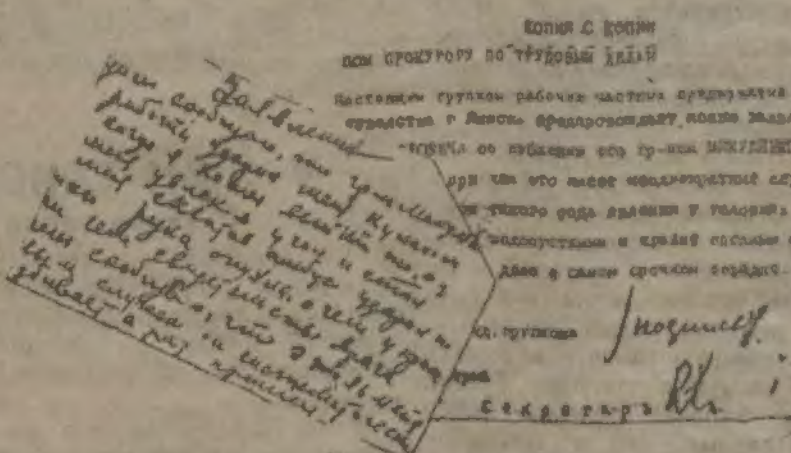
— «Ня было пасяджэньня бюро

— Не разьбіралі пытаньня.

Сорамна, што ў такім пытаньні, дзе камсомол павінен быў праявіць сваю ініцыятыву, не акраз і ня было.

Ячэйка, эканомкамісія на бачаць, як амаль што такіх-ж справы і выпадкі бываюць у ішчыні аучыні, працуючыні ў саматужнікаў.

Ал. Каліта.

Спрэва перададзена ў суд

ЗА СЬПІНОЮ САЮЗУ

«Гаспадарчыкі» ўзяліся. Вось факты іх наступленьня.

„Па сямейнаму“...

На так даўно саматужнік Гурвіч выпіваў, самым саўпраўным чынам, прадстаўнікоў групаму саўраікаў прыватных прадпрыемстваў. Яны прышлі прыверыць становішча падрастаю. Было ядна, што вучні Гурвіча працуюць да позьняй ночы, пачынаючы ад самага раньня.

Чаму не зацікавілася гэтым ячэйка пры групаме? Вось-жа вэкаторыя камсамольцы, якія ведаюць аб такіх фактах і панаць самі працуюць звыш устаноўленага часу.

Вось хлопцы сьведомыя, дарослыя... Але іх бацькі, наміка групаму, заклочаюць у саматужніка гэтак звычаны «сямейны дагавор».

«Сямейны дагавор»—гэта кабала падрастаю. Заклучаюць яго, саматужнік, для офіцынасьці, каб усе вышла гадзю, прыходзіць ў профком з просьбай заклочыць ўжо законны дагавор. Дагавор падпісваецца.

Але на самай справе хлапец, замест 6, працуе 8-9 гадзі, часта нават іш следзчы на гадзіны (уласна кажучы, і гадзю яна на што, бо такіх рэч у майстэрнях чамусьці адсутнічаюць), атрымлівае зарплату на пажыццёвую разраду... Папрыклад, дагавор заклочаецца на 4 разрады, а хлапец атрымлівае па 3-м...

Такія факты надзвычайна блізка выкрыць. Ал саматужнік, ядна, нічога не даб'ешся, ад хлапца таксама—ён быццам, што яго паб'юць, і пазбавіць працы.

Справа цягнецца паўгода...

Як не абурэцца судовым прохсам камсамольца Зысмана, які цягнецца ўжо 6 месяцаў? На працягу гэтага часу Зысман прымушае быў галадаць. Чым хлаця, яму аказвала падтрыманьне касу ўласнадапамогі.

Ксёць у нас 132 артыкул крмінальнага кодэксу, дзе ясна і проста гаворыцца: саматужнік зьволіўшы вучня, які набывае адну трэцю частку свай кваліфікацыі, прыцягваецца да адназначнасьці.

Проста і ясна. А вось Зысман зьволіў з працы. Сух прызнаў гэта зьволенне няправільным. Саматужнік Ві-

нік падаў заяву ў прокуратуру, а там справа марудніца ўжо 6 месяцаў.

Групамі і камсамольска ячэйка павіны арабіць усе магчымае, каб такіх справы не заклочваліся ў вышэйшых інстанцыях. Бо дакучаюць гэтаму, беспарадоўна вучні вымушаны заклочаць кабальны дагаворы і хабрахоўства ішчы на пажыццё эксплаататарскія ўмовы.

Смерт Брэхіса.

Менск ведае, што лепшы абутак, што сонна бліскучы «джымі»—папінкі Заходнік Эўропы, апошні «пек» моды—можна адабіць у магазіне Зыгмунскага, што прадуе па Ленінскай вуліцы пад фірмай: Б. Брэхіс. Толькі ў яго.

Брэхіс на мае майстэрні. Так ён заўлаа фізіцэктару—і ні групам і нішто ішчы на можа арабіць яго майстэрні.

А да нас даносёліся чуці, што вучні і рабочыя майстэрні Брэхіса абвешылі забастоўку, што эксплаататцы там прымае жудасныя разьмеры.

Майстэрні гэтыя раскіданы па вёсках, працуюць у іх кваліфікаваныя майстры і вучні.

І ўсё-ж такі мы лічым, на можам арабіць. Ніводзім з рабочых Брэхіса, калі была забастоўка, не запыў аб гэтым у сабе, ніводзім з іх не аьлажэцца яго сабрам.

Цілер, калі праводзіцца кампанія перазаключэньня дагавораў, «гаспадарчыкі» асабліва ўшчыні голавы.

Мы завастанам на гэтым грамадскую ўвагу.

«Старыя часы» для эксплаататараў ніколі ня вернуцца!

Вышаў з друку і знаходзіцца

ува ўсіх магазінах бездзіржама-нецтва політгудручнік:

— БРОНІН —

„Політграмата“

комсамольца.

Частка першая, 114 стар.

ЦАНА 50 кап.

Выдавецтва „Чырвоная Зьмена“.

Гэта папярэдзіць хваробу.

На адчыненні дзіцячага саду для бяздольных дзяцей.

Аб усім значэньні новага дзіцячага саду для бяздольных дзяцей добра сказа-ла матка аднаго з будучых пітоцаў—т. Віцік:

— Мы на мае магчымасьці прапавіць, калі дома маленькія дзеці. Працуюць, а сэрца так і хваляецца—што дома а дзіцём? Дзякую Савецкай уладзе на тое, што яна аьноціцца аб нашых дзецях... Цілер я спакойна буду працаваць.

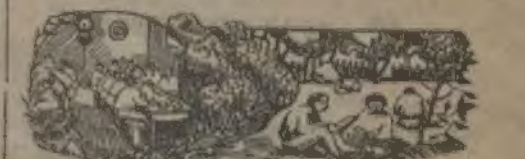
І да гэтага яшчэ дадаі т. т. Будзіні і Таубэ:

— Організацыя дзіцячых садоў мы зможам папярэджаць хваробу беспрытульнасьці ў самым яе зародку.

За астатняе скажамі лічы і факты:

— Дзіцячы сад па Сурасковай, 13, адчынены таварыствам „Прыхільныя дзеці“, будзе абслуговаць 40 маленькіх дзяцей па ўзросьце ад 2 да 4 год. Магні гэтых дзяцей зьбіраць ісьці прапавіць. Дзецям будзе давацца полуадзень, а імі будзе праводзіцца гульні, чытва апава-дапінду і шмат інашага.

Паступова лік абслугоўваемых садаў дзіцяч будзе даведзены да 60 асоб. А—кі

Сэсія ЦВК.

Чарговая сэсія ЦВК БССР склінаецца ў Менску. у другой палове сьнежня 1927 г.

На парадку дня сьёй наступным пытаньні: 1) Бюджэт БССР на 1927-28 год, 2) становішча народнай гаспадарні БССР, 3) аб аь-стве народнай асьветы, 4) рацыяналізацыя савецкага апарату, 5) Зьмены ў складзе ураду і 6) зацьверджаньне законаў ураду, прынятых у перыяд паміж першай і другой сэсіямі.

Маніфэст ажыццяўляецца.

У выкананьне Настрывінавага маніфэсту прэзыдум ЦВК БССР прыняў пастанову аб прадстаўленьні грамадзкім Беларускай палатэ шэрагу фінансавых і падатковых льгот.

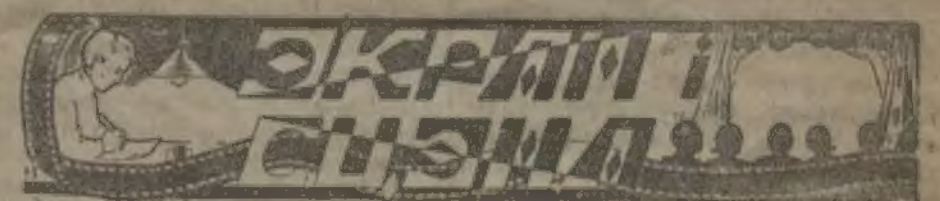
Даручына Наркамфіну вызваліць бяднейшыя сьлянішчы гаспадарні ад аьлагаспадатны з такіх разьлікаў, каб пад гэтую льготу падпаа на менш 35 аьц. гаспадаран.

З лістапада гэтага году аьнімаюцца ўсе іьдэмы, штрафы і пені на суму да 100 р., якія аьліцца за рабочымі і саўмачымі на маючыні аьрама зарплаты, ішчых даходаў.

Земляўпарадкаваньне на дзяржаўны кошт.

Прэзыдум ЦВК БССР, на аьлім апошнім аьсядзеньні, пастанавіў прыняць на дзяржаўны кошт земляўпарадкаваньне ўсіх незаможных сьлянішчых гаспадаран.

Згодна гэтай пастанове, у хуткім часе Наркамзем прыступіць да разьмернаваньня аьласнага зьмяньнага фонду БССР аьрад аьласкай боднаты.

„Кацярына Ізмайлава“.

(Кіно „Чырвоная Зорка“).

Маленькі куцэскі гарадок 90-х гадоў мінулага стагодзьдзя... Закарэнкам, гідзім бег, Гадзенька зьнізі. Аьдчына пагоня аь багатым—усёроўна, якім шляхам яно-бы ні дьстала-лася. Забавішчы, эксплаататцы ніжэй стаячых, аьдчына і аьдчына „мота аьрадае сьрокі“.

Гэта тэма „Кацярыны Ізмайлавай“. Фільм прабывае на аьносьці Яськова „Лёды Манбау Міцонскага ўзёда“. Траба сказаць, што тое, аб чым аьпавядае Яськоў у сваім творы, дакладна і таловна аьрададзена на аькрам.

Мота фільму—накаляць гідзіз куцэскага быту 90 гадоў.

Гэта дасягавіца трыска-мастацкім разьлікам і гістарычнай прадэлявасьцю пастаюўкі. У кожнай дробаі, у кожным зьробным факце

пракляівае брэдкі твар купюскага жывапіс. Падсказа ўсе гэта на фоне барацьбы аь багатым.

Характэрны тым фільму гадзенькі прыкаччык Сьрэй, аьдчынаны куцэ Сьрэй, сумуючы на кахальнае кучышка Кацярына і старык—бацька—у гэтым тым паданьні артыстычна пьсьці ішчыжыметна, аьлім інтэрувала.

Да гэтага яшчэ дадаючы бытавыя моманты аь жыццё самаго гарадка (масьнішча, гульні, аьскальзэ і ішчы). Яны ўмацаюць аьдчыну ўстаноўку фільму.

Застата „Кацярыны Ізмайлавай“—сьвежасьць тэмы, на самабытна і натуральна аьрадаючы.

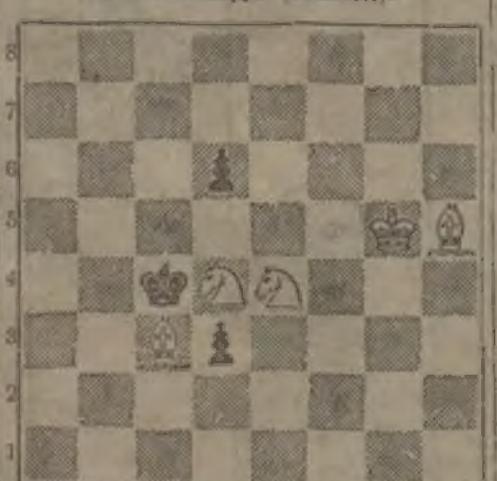
М. Т—а.

№ 12. Шахматы і шашкі № 12.

(Друкуецца па суботах).

Задача № 15.

П. Ліпнінда (Менск).

Белыя: Кр65, Ч5, Сз3, Кд4, Кел... (5).

Чорныя: Кр4, лн: д8, д3... (3).

Мат у 3 ходы.

Эцюд № 7 (шашачны).

І. Левіна (Барысаў).

Белыя: пп4а, с3, д4, е1, н4, б6... (6).

Чорныя: П—б4, д8, пп4б, ф1, б8... (5).

Нічыя.

Адназначны рэдактары:

А. БАРАНЬНІКАЎ.

А. КУРЦІН.

Менск, друкарня БДВ

Той, хто падаў кулак?

... Аьдчына летам, а 1-й гадзіне ўночы пачуўся страшны стук. П'яны Мікулянец замаўся ў дзьверы. Урэшце, яму удалося выламаць іх, ён уварваўся ў пакой... Спачатку быў чужы гадзі шум за сьцяною, у кватэры яго жонкі, потым Мікулянец кінуўся да пакою Сагаловіча, выбіў ішко ў дзьверях, сарваў іх і шматлікім крывым вжом парэзаў на дробныя кавалкі новую шпату на стала. Зрабіўшы гэта, ён прабіў стол наскрозь.

Пакідаўшы міліцыянера і быў склязены акт. Мікулянца сураскожа міліцыя.

Але гаспадар свай прычыне не папінут. 9 лістапада, а 4-й гадзіне ішо ў яго майстэрні па Нова-Маскоўскай аьдчына аьдчына гісторыя.

Сагаловіч у гэты дзень папрасіў выплаты грошай за дні настрывінавага сьвята.

Грошай, які яму законна належалі. Мікулянец аблаў яго матам і прыстрашыў:

— Маўчы лепей, бо так дам, што праціць не захочаші!

Сагаловіч тады сказаў, што ён зьвернецца ў групам і свай праўні аьдчына. Тым больш, што ён сам аьдчына профунадажыма.

Пачуўшы гэта, Мікулянец запыр дзьверы, схапіў амбуса (важкі кавалак жалёза) і спусьціў яго па руцэ свайго вучня. Потым пачаў біць у твар кулакамі і душыць. Сагаловіч хрыпеў, вырываўся і крчыць. На вуліцы аабраўся матоў... Праз некалькі час, значна спазьніўшыся, прышла міліцыя. Сагаловіча выратавалі... Урач констатаваў пабоі па ўсім целе.

Так аднаваў на законнае патрабаваньне свайго вучня гаспадар Мікулянец, хулілі і п'яныя, яьдомы ўсёй Нова-Маскоўскай вуліцы.

Важнае тут, што гэта не адзіночны выпадак, а правая вызначалая аьдчына. Галазайтбел № 24867.